

RADYO AMATÖRLÜĞÜ NEDİR?

Bu tanıtımımızın amacı size radyo amatörlüğünün en önemli birkaç ögesini anlatmaktır. Umarız ki bu, bir üyesi olmayı planladığınız dünyanın en geniş dostluk çemberinin temeli olan bu güzel hobiye sizlere tanıtmakta ilk adım olma görevini yerine getirebilesin.

—RADYO AMATÖRLÜĞÜ NEDİR?—

Hiçbir maddi çıkar gözetmeksizin sadece kişisel istek ve çaba ile radyo ve haberleşme tekniği alanında kişinin kendisini yetiştirmeye yönelik olarak, ulusal ve uluslararası yönetmeliklere bağlı kalmak şartıyla gösterdiği etkinliklerin tümüne birden **RADYO AMATÖRLÜĞÜ** veya **AMATÖR TELSİZCİLİK**, bu etkinlikleri yürütmeye uygun olduğunun belirlenmesi sonucunda kendilerine amatör telsizcilik belgesi verilmiş olan kişilere de **RADYO AMATÖRÜ** veya **AMATÖR TELSİZCİ** denir.

Bu tanımlardan da anlaşılacağı üzere bizim hobimiz, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de lisans alınarak yürütülmesi mümkün olan bir uğraşı alanını kapsamaktadır. Bu yüzden;

- a) Amatör telsizcilik belgesi sahibi olmayan kişilere radyo amatörü denmez.
- b) Radyo amatörü olmayan kişilerin yaptıkları hiçbir telsiz haberleşmesi amatör telsizcilik çerçevesine girmez.

Amatör telsizcilik sınavları her yıl iki defa olmak üzere Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenir. Sınav konuları şunlardır:

- a) Teknik konular, ki bu temel elektronik ve yüksek frekans elektroniği olarak ikiye ayrılabilir.
- b) İşletme: Uluslararası telsiz haberleşmesinde kullanılan kod ve kısaltmalar, uluslararası saat ve genel coğrafya bilgisi,
- c) Kanun ve yönetmelikle ilgili hususlar,

Bu konularda yönetmeliklerle belirlenen kriterlere göre başarılı olan kişilere sınav sonucunda Amatör Telsizcilik Belgesi verilir. A , B ve C sınıfı amatör telsizcilik belgeleri sahibine bir amatör telsiz istasyonu kurma ve çalıştırma, amatör bantlarda cihaz imal ve bu alanda araştırma yapma yetkilerini verir.

—RADYO AMATÖRLERİNİN UĞRAŞI ALANLARI NELERDİR ?—

Radyo amatörleri elektronik ve yüksek frekans alanında araştırma geliştirme ve kendi kullanımları için cihaz imali yanında kendi yarattıkları bu imkanlarla dünya çapında haberleşme yapmaktadırlar. Amatörlerin araştırmalarıyla ortaya çıkmış olan birçok teknolojiyi günlük hayatımızda kullanmaktayız. Gerçekten de, tarih boyunca elektronik ve bilhassa haberleşme alanında birçok yeni tekniği bulan ve ilk kullananlar radyo amatörleri olmuşlardır. Bu gerçeği amatörlerin araştırmacı ruhunda aramak gerekir. Çünkü radyo amatörlüğü gibi sonsuz boyutlara sahip bir hobide kişi devamlı olarak kendisine yeni ufuklar yaratma çabasındadır. Asla elindekiyle yetinmeyerek onu daha da geliştirip mükemmel hale sokmak ister. İsterseniz bu anlattıklarımıza birkaç örnek verelim: İşte en basiti... Birkaç wattlık bir verici ve bir maniple ile dünya çapında iletişim... Veya bir daktilo büyüklüğünde bir cihazla dünya çapında telsiz haberleşmesi...

İşte bir bilgisayar eki ile teleks veya SSTV-yani yavaş taramalı televizyon. Bunlar size pek basit geldi ise uydu haberleşmesi sizin branşınız olabilir. Unutmayınız ki bu uyduları tasarlayan başkaları değildir. Bugüne kadar yörüngeye oturtulmuş bulunan amatör uyduların sayısı 22'dir ve başkaları da halihazırda yapılmaktadır. Sanırsanız radyo amatörlüğünün teknik yönünü biraz aydınlattık. Gelelim bir de hobimizin sosyal ve insancıl yönlerine...

Amatör telsizcilikte ülke, toplum, sosyal ve ekonomik durum farklılıkları ortadan kalkmıştır. Tüm ülkelerdeki, tüm dünyadaki radyo amatörleri dosttur. Öğrenci, ev hanımı,

bilim adamı, iş adamı, işçi, memur veya politikacı hatta kral... Bu ünvanlar radyo amatörleri için pek birşey ifade etmez. Tüm amatörler kardeştir. Karşılıklı ziyaretler yapılır ve herkes başka bir ülkeden gelen bir old man'i (OM) veya YL (young lady)'yi ağırlamaktan şeref duyar. Amerika'dan, Fransa'dan İtalya'dan, Almanya'dan, Çin'den, Japonya'dan... Kısacası misafirin hangi kıtadan geldiği ve ne dil konuştuğu hiç önemli değildir. Çünkü ortak dil radyo amatörlüğüdür. Bu arada radyo amatörlüğünün hanımlar tarafından da çok sevilerek ve yaygın olarak ilgilenilen bir uğraşı alanı olduğunu belirtirken kendilerine özgü YL-netlerinin (çevrim) ve diplomalarının olduğunu da söylemek gerekir.

Bu konu başlığını bitirmeden önce, ülkelerinin en yüksek mevkilerinde bulunan ve dünya çapında bir kaç radyo amatörünü de sıralamadan geçmeyeceğiz:

Ürdün Kralı Hüseyin..... JY1

İspanya Kralı Juan Carlos. EA0JC

İtalya Cumhurbaşkanı Francesco Cossiga.....I0FCG

Hindistan Başbakanı Rajiv Gandhi.....VU2RG

ve Eşi..... VU2SON

—ÜLKELER VE DİPLOMALAR—

İstasyonunu açan bir radyo amatörü, o andaki yayılım şartlarını incelemek ve yeni radyo amatörleriyle tanışmak amacıyla genel çağrı yapar. İster mors, ister ses haberleşmesi ya da yukarıda kısaca değindiğimiz daha (özel) şekillerde olsun, genel çağrının radyo amatörlüğünde kendisine has bir yeri vardır, CQ çağrısına bu özel kişiliği kazandıran unsur belki de cevabın nereden geleceğinin önceden belli olmayışıdır. Genel çağrıya dünyanın herhangi bir köşesinden bir amatör telsizci cevap verebilir.

İyi bir radyo amatörü, genel çağrısını yaptıktan sonra frekansı dikkatlice dinler ve kendisini çağıran istasyonun çağrı işaretini önündeki istasyon işletme defterine saatle birlikte kaydeder.

İyi bir amatör telsizci kendisini çağıran operatörü sıcak, samimi ve yapmacıksız bir ifadeyle selamladıktan sonra onu nasıl duyduğunu belirten standart rapor verir. Daha sonra kendi ismini, bulunduğu yeri ve kullandığı cihazların özelliklerini söyler. İyi bir amatör telsizci uzun konuşmaz, söylediklerini kısa ve rahat anlaşılır şekilde ifade etmeye özen gösterir ve sık sık karşısındakine söz hakkı tanır. Radyo amatörlüğüne senelerden beri mal olmuş bu standart tanışmadan sonra operatörlerin isteği ve birbirlerini nasıl duydukları göz önüne alınarak muhtelif konularda sohbete girilebilir veya iyi dilekler ve selamlar gönderildikten sonra haberleşme bitirilir. Bu şekilde bir radyo amatörü çeşitli ülkelerdeki amatörlerle telsiz haberleşmesi (QSO) yapmış olur. Yapılan her QSO'yu belgelemek amacıyla radyo amatörleri birbirlerine kendi istasyonlarını temsil eden QSL kartlarından doldurup gönderirler. Böylece her kurulan telsiz bağlantısı teyid edilmiş olur, hemde o günün bir anısı amatör telsizcinin arşivinde kalır.

Her radyo amatörü mümkün olduğu kadar uzak (DX) ve çok sayıda ülke ile haberleşme yapmaya çalışır. Çünkü listesine kattığı her yeni ülke ve gelen her QSL kartı, onu çeşitli diploma ve sertifikalar almaya bir adım daha yaklaştırır. çeşitli ülkelerin radyo amatörleri cemiyetlerinin ihdas ettiği ve her birini almaya hak kazanmak için çeşitli ülke ve/veya kıtaların çalışılması gerekli olan çok sayıda diploma vardır. Bunlardan en tanınmış olan kuşkusuz DXCC'dir. DXCC almaya hak kazanmak için bir amatör band ve bir modda (örneğin sadece mors) 100 ülke ile telsiz haberleşmesi yapmış olmak gerekmektedir. Bunun 5 bantta olan daha yüksek bir şekli de vardır ki 5 band DXCC denir ve sahip olan radyo amatörleri için dünya çapında bir derece ve onur vesilesi oluşturur.

Uzak ülkelerle haberleşme yapmak,yani radyo amatörlüğü dilinde (DX çalışmak) pek çok amatörün kalbinde yatarsa da, bazı amatörler de vardır ki çalıştıkları ülkenin yakın veya

uzak olmasına, kendileri için yeni bir ülke olup olmamasına pek o kadar önem vermezler. Onlar için önemli olan karşılarındaki amatörü yakından tanımak ve samimi dostluklar kurmaktır. Bunların bir tek amatör telsizci ile saatlerce konuşmalarına tanık olabilirsiniz. Konudan konuya geçilir laf lafı açar. Her ikisi de karşılıklı sohbetin tadına varırlar. Soğuk bir kış günü sıcacık kahvesini yudumlayıp, binlerce kilometre ötedeki, belki başka bir iklim kuşağında buz gibi bir içeceğin tadına varan bir old man ile sohbet eden bir amatör sanırsanız ki hobimizin ne kadar üniversal ve çok yönlü olduğunun en güzel kanıtıdır. Öyle veya böyle, amaç her zaman amatörlük ruhunu canlı tutmak olmalıdır. Haberleşme ve centilmenlik kurallarına uyan ve diğer amatörlerin haklarına saygı gösterip onlara elinden geldiği kadar yardımcı olan bir radyo amatörü bizce yaptığı faaliyetin hakkını en iyi şekilde vermiş olmaktadır. Başta söylediğimiz gibi önemli olan ne şekilde olursa olsun telsiz kullanmak değildir. Amacı bu olanların radyo amatörlüğü gibi çok çalışma ve yerine göre büyük fedakarlıklar isteyen bir hobiye seçmeleri için hiçbir sebep yoktur. Bu adeta denizin rengini görmek uğruna okyanusa açılmak gibi bir şey olacaktır. Kanımızca radyo amatörlüğünde telsiz kullanmak bir amaç değil, bu güzel hobinin bize açtığı ufukları keşfetmek için bir araç olmalıdır.

Kurallara uyulmadan yapılan bir telsiz haberleşmesi, kimseye bile zevk vermediği gibi aynı frekans bandını kullanmak zorunda olan diğer kullanıcılar için bir ıstırap kaynağı olacağı hiçbir zaman gözden uzak tutulmamalıdır.